

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in serate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

Glasiló koroških Slovencev

Leto XXVII.

V Celovcu, 23. maja 1908.

Štev. 21.

G. deželni predsednik, ste brali?

Uradni list „Klagenfurter Zeitung“ je prinesla v št. 112 z dne 15. t. m. poročilo o ognju v „Karawankenhof“ ter je spravila ta požar v zvezo z nameravanim izletom nemškega šulferajna v to poslopje. To nezgodo v imenovanem hotelu imenuje uradni list deželne vlade osvetlo (Rache-akt) ki je onemogočila slavlje. Da je menil s tem udariti po Slovencih, izpovejo čisto jasno „Freie Stimmen“ v 58. številki z dne 16. t. m. **To je podlo sumničenje, za katero ste Vi, baron Robert Hein, odgovorni!**

Ekscelenca grof Goëss, kaj ste?

O Binkoštih bo priredil nemški šulferajn v Celovcu glavno skupščino. „Freie Stimmen“ poročajo o tej zadevi sledeče: „Za resna posvetovanja na glavni skupščini na Binkoštno nedeljo, ob 10. uri dopoldne, je dal deželni glavar koroški na izređen in častilen način prekrasno, s stenskim slikami iz koroške zgodovine okrašeno dvorano (Wappensaal) v deželnem dvorcu na razpolago.“ Kako morete privoliti v to, g. deželni glavar, da se slavnostna dvorana deželnega dvorca zlorablja v take namene, ki so naperjeni naravnost proti enakopravnemu slovenskemu rodu v koroški deželi? Ali ste, ekscelenca, glavar koroških nemškonacionalcev ali pa ste deželni glavar?

Škandal na graški visoki šoli.

V Avstriji se gode neverjetne stvari, zdi se, da zadenemo povsod, kamor se obrnemo, le na same krivice, zavijanja in laži. Avstrijsko svobodomiselnostvó poskuša svojo zadnjo moč v državi, ali naj ostane še vedno na vladnem krmilu ali pa naj premagano, strto prepusti bojno polje krščanski ideji. Dogodki zadnjih dni nam to potrjujejo, zakaj strnilo se je vse, kar čuti svobodomiselnost, brez ozira na narodnost ali politično nasprotje. Že dolgo časa se potegujejo na

univerzah katoliški nemški dijaki in slovensko dijaštvo sploh nasproti nemškonacionalnim svobodomiselnim „puršom“ za enakopravnost. Koliko batin so že prejeli na dunajski in graški univerzi slovenski dijaki, kolikokrat so se čutili z nemškimi dijaki katoliškega prepričanja vred zapostavljene!

16. t. m. bi moral biti promoviran doktorjem dijak Mihael Aldrian, član katoliškega dijaškega društva „Karolina“. Nemški „purši“ so se že več dni prej domenili, da bodo napravili zaradi Wahrunda, ki bo moral Inomost zapustiti, škandal. Rektor graškega vseučilišča in naučni minister sta bila o tem brezdvomno obveščena. Pa nihče ni zmignil s prstom, ker se je šlo samo za katoliške dijake.

Aldrian je tajnik kmetskega društva na Štajerskem in je kot tak dober znanec nemškim kmetom krščansko-socialne stranke. Zato je povabil k promociji več kmetov in kmetskih poslancev. Ko pa so prišli k univerzi, so jih sprejeli nemškonacionalni dijaki s klici: „Fej kmetje, fej pakaža, proč s kmetsko pakažol!“ Ker pa se kmetje niso dali prestrašiti, ampak so odrinili dijake, ki so jim zastavili pot, je nastal hud pretep, v katerem je bilo več dijakov in kmetov ranjenih. Prikazal se je tudi rektor, ki je kmetom prepovedal vstop v vseučilišče. Poslanec Hagenhofer je proti temu protestiral, in takoj se je sestavil odbor, ki je šel k namestniku grafu Claryju, da proti tem dogodkom odločno protestira. Čudno se je vedla v tem slučaju tudi policija, ki je napadla kmete, namesto da bi jih branila, z golimi sabljami. Tudi to je bilo samo v Avstriji mogoče.

Rektor dunajskega vseučilišča je dal v avli nabiti razglas, v katerem imenuje kmete, ki so se podali k Aldrianovi promociji „vlomilno bando“. Krščanski socialci so vložili zaraditega interpelacijo.

Ta napad na kmete in katoliške dijake so uprizorili svobodomiselní dijaki zaradi Wahrunda, ki ga po vsej sili hočejo vzdržati na inomoški univerzi. Tudi Marchet je odgovoril deputaciji nemških krščanskosocialcev, da misli glede Wahrunda na kompromis, na kar se je deputacija

izrazila, da bodo izvajali krščanski socialci posledice.

Vlada je v škripcih. Tirolski kmetje so zagrozili vladi, da naskočijo inomoško vseučilišče, če se ne vda in ne zadosti željam tirolskega krščanskega prebivalstva, da se odslovi Wahrmond in napravi na univerzi red.

Tega se je minister zbal in misli premestiti Wahrunda v Gradec. Liberalno nemško dijaštvo je proti premestitvi Wahrunda protestiralo. Jugoslovanski dijaki, ki so jih „purši“ že neštokrat pretepali, so se pridružili akciji nemških dijakov in se zavzeli za Wahrunda; popolnoma prav je pisal v tej zadevi „Slovenec“, češ, da se zavzemajo za tega vsenemca, dočim niso imeli besede v prilog profesorja Frischaufa, velikega prijatelja Slovencev, ko se je vlada vdala nemškonacionalnemu pritisku ter ga poslala v pokoj.

Druge strune so ubrali katoliški dijaki v Inomostu, kjer tvorijo večino. Po geslu „zob za zob“ so pometali z univerze svobodomiselní dijake, češ, si bomo pa priborili s klinom, kakor ga rabijo nasprotniki.

Ti le škandali so bili pa za nemške krščanske socialce prav dobra šola, da se ne bodo vedno vezali v narodnih vprašanjih proti Slovanom z liberalnimi Nemci. Nemška „Gemeinbürgschaft“ je šla rakom žvižgat; ker je pomenila proti nam krivično zvezo, zato pa ni imela blagoslova.

Začetek kulturnega boja je tu. Slovenski svobodomisleci so pokazali že gorko srce za naše največje sovražnike. Slovenci imamo najmanj povoda, pomagati Marchetu in sedanji vladi iz zadrege.

Nov grob.

Nepričakovano, zato tem bridkeje je prese-netila vest „duhovnik Jakob Rozman je preminil“ vse znance in prijatelje pokojnikove. Nemški koroški dnevnik je sicer prinesel tri dni pred njegovo smrtjo novico, da je provizor na Lipi, č. g. Jakob Rozman, opasno zbolel, ali nikdo ni mislil, da bode ravno ta bolezen in tako naglo napravila konec mlademu življenju priljubljenega duhovnika. V izvrševanju svoje duhovniške službe

Podlistek.

Pisma iz jutrovega.

Piše Jurij Trunk.

Jeruzalem.

Ta dan sem maševal v svetišču, ki je blizu nekdanje Pilatove palače, menda približno na kraju, kjer je bil naš Gospod bičan. Že križarji so sezidali tukaj cerkev, ki je bila pozneje porušena. Frančiškani so napravili sedaj deloma še iz starih zidov novo, jako lepo cerkvico s krasnimi orglami. Za to svetišče se zanimajo prav posebno Španci.

Blizu je svetišče, kjer je bil Zveličar s trnjem venčan. Potem sva šla na Oljsko goro. Hudo je sicer peklo solnce, ko sva stopala med zidovjem proti višini. Pa kdo bi se zmenil za vročino, če ga pelje pot na goro, o kateri je slišal pripovedovati že tolikokrat! Oljska gora je res majhna gora, ločena od Jeruzalema po dolini Joza-fat. Takoj ob vznožju so že znameniti kraji: Cerkev Marijinega groba, skoraj čisto pod zemljo, žal v oblasti razkolnikov, potem podzemska jama smrtnih bridkosti, dalje vrt Getzemani, oba svetišča izključna last Latincev, nekoliko višje je ruski Getzemani s krasno cerkvijo sv. Magdalene. A temu svetišču danes še ni veljal najin obisk. Vleklo je naju gor na višavo.

Nekako ob sredi gore stopiva skoz vrata v prijazen vrt, ki obdaja majhno, a prav lično ka-

pelico. Ta cerkvica nosi ime: Dominus flevit — Gospod se je razjokal. Sporočilo pravi namreč, da je na tem mestu Gospod točil solze nad poginom Jeruzalema in njegovih prebivalcev.

Na zelenem vrtu stopiva na vzvišen kraj. Krasen razgled na sveto mesto! Še dandanes je Jeruzalem izmed najlepših mest sveta. Kakšna krasota je morala odsevati od mesta šele tedaj, ko je še tempelj stal. „Gospod, poglej kakšno zidovje, kakšni kameni!“ tako so vzklíknilí apostoli, prevzeti od veličastva velikanskih tempeljskih zidov. „Ne bo ostalo kamena na kamenu“, odvrne žalostno Gospod. Tako se je res tudi zgodilo. Tempelja in njegovih svetlih kamenov ni več, na njegovem mestu se šopiri kupola Omarjeve mošeje, a lepota mesta je še ostala, ker Gospod prizanaša tudi v pravični jezi. Tega razgleda ne bom pozabil nikoli.

Nekoliko višje je dvojih drugih svetišč. Majhna kapelica, kjer so menda apostoli sestavili apostolsko vero, preden so se razšli; prej je moral biti na tem mestu gotovo vodnjak. Jako lepa je cerkev Očenaša z velikim samostanom francoskih sester. Sporočilo pravi, da je Gospod tukaj učil apostole moliti očenaš. Na stenah prostornega hodnika je Gospodova molitev napisana v 32 jezikih. Kdaj bo šla v Sv. deželo Slovenija, da se zasveti tam tudi slovenski očenaš?

Vrh Oljske gore je precej obširen. Svetišče, kjer je Gospod šel v nebesa, je sedaj turška mošeja, ki spada k umazani vasi Kefer Sajtun. V svetišče se pa prav lahko pride za majhen bakšiš. Dr. Ehrlich je tamošnjemu šehu dober znanec. Ko naju zagleda, povabi naju najprej

na čašo kave in steklenico limonade. Kava ni bila slaba, a limonada mi je skoraj obrnila želodec. Nekaj svalčic me je pomirilo in spravilo tudi šeha v tako dobro voljo, da je nama dovolil iti celo na stolp, iz katerega kliče svojim vernim vaščanom čas molitve. Drugače se kristjanom kaj takega zlahka ne dovoli. Po ozkih stopnicah sva šla navzgor; majhna vrata peljejo na ograjo. Odtod doni pretresljivo glas muecinov. Tokrat se pa ni čul svečani klic: Alah il alah . . . ampak prijatelj Ehrlich se je pri vratih premalo pripognil, prav pošteno z glavo udaril ob zid in zaječal: as asa — — —! Dobro, da naju iz vasi ni nikdo zapazil, drugače bi bili nama pokazali, kaj se pravi biti muecin!

Kraj vnebohoda je majhna kapelica s kupolo, obdana z zidovjem. Na praznik Vnebohoda se ob zid postavijo oltarji. Pod kupolo se vidi v skali odtis, podoben nogi. Sporočilo pravi, da je to sled zapustil Gospod sam. Ako je to res, je bil pri vnebohodu obrnjen proti mestu Jeruzalema in proti našim deželam. Ravno tja obrnjen je visel tudi na križu.

Šeh se je nasmejaj, ko je dobil dober bakšiš za prijaznost, kavo in — strašno limonado; midva sva se pa na prostem šele prav iz srca izradostila, da sva tako dober kup prišla do službe moslimskega muecina. Oni imenitni klic: as — asa je bil pozneje prav mnogokrat povod srčnega smeha. Dobri šeh tam na Oljski gori, odpusti nama, če sva tako zlorabila tvojo prijaznost!

Na vrhu gore so sezidali Rusi mogočen stolp, ki se vidi od vseh strani. Stolp je visok nad 60 metrov, temu enak stoji tudi pri Jaifi.

si je nakopal kal bolezn. Pomagati je imel svojemu sobratu na Dholic s cerkvenim opravilom, zato je hitel na postajo v Poreče, zamudil je vlak in v svoji vestnosti je preletel pot, za katero se sicer potrebujete dve uri, v eni uri. Ves poten stopi v cerkev, opravi svoje opravilo in, ko po dokončanem sv. opravilu stopi iz cerkve, mu je že postajalo slabo; vnele so se mu pljuče in čez teden dni je bil mrlič.

Pokojnik se je porodil l. 1878 v Št. Juriju pri Celovcu iz znane narodne rodbine, ki je dala Korošcem tudi g. Jožefa Rozmana, bivšega tajnika Mohorjeve družbe in sedaj župnika v Črnečah. Gimnazijske razrede je dovršil v Celovcu vseskozi odlično in po ravnotako odlično prebiti maturi je stopil v domačo bogoslovnico. Leta 1902 je bil posvečen v duhovnika in potem je služboval kot kaplan oziroma kot provizor v Št. Janžu na Mostiču, v Zwickenbergu, Beljaku in Vovbrah. Od tu je prišel za prefekta v deško semenišče „Marijanišče“, kjer si je s svojim treznim in ljubeznivim nastopom znal zagotoviti ljubezen in spoštovanje gojencev. Odtod je bil poslan za pomožnega duhovnika na sv. Višarje in je bil nato prestavljen za provizorja na Lipi.

Po svojem ljudomilem in prikupljivem značaju si je znal povsod pridobiti srca svojih župljanov. Posebno so ga pa čislali zaradi njegovih godbenih zmožnosti in njegovega veselja do narodnega in umetnega petja — Nemci nič manj kot Slovenci. Svojim duhovnim sobratom je bil vedno odkrit in postrežljiv tovariš in zaradi tega vsem ljub in drag.

O njegovi priljubljenosti je pričal tudi njegov sijajni pogreb. Vkljub neljubi zmešnjavi — govorilo se je, da pripeljejo truplo pokojnikovo čez Celovec, kjer ga je hotela sprejeti celovška duhovščina, na domače pokopališče v Št. Jurij — se je udeležilo pogreba 32 duhovnih sobratov in obilno ljudstva od vseh strani.

Niti 5 let ni deloval pokojni Jakob v vrtu Gospodovem, in že ga je poklical Gospod na plačilo. — Uživaj v miru odmerjeni pokoj, srca, ki so te poznala, te ne pozabijo tako hitro! Have pia anima!

Na mladeniški shod v Šmihel!

Demokratiziranje avstrijske države je privedlo ljudske zastopnike k vladni mizi; zato je naša najvažnejša naloga ljudstvo politično organizirati. Politična organizacija pa potrebuje trdne podlage. Podobna je umetno izdelani ladji, ki se z vsemi svojimi stroji na suhem ne more ganiti in še-le potem, ko jo spuste v morje, velečastno in mirno zapluje v daljavo. Tudi naši politični organizaciji na Koroškem je treba po nepolitičnih društvi pripraviti prava tla! — To nalogo naj izpolnjuje „Slovenska kršč.-soc. „Zveza“ za Koroško“. To pot nam kaže največkrat katoliška organizacija na celnem svetu: nemški centrum. Da ima nemški centrum prvo besedo v nemški državi, je pripomoglo „Ljudsko društvo za katol. Nemčijo“, ki šteje nad pol milijona udov in prekvaša s svojimi idejami po neštetihih kursih, shodih, konferencah, knjižnicah itd. celo katoliško Nemčijo. —

Kakšen namen so imeli Rusi s tema stolpoma, ni prav jasno. Samo radi razgleda ju gotovo niso postavili. Okoli stolpa je več hiš, vrt in majhen gozdič. Že raz vrta je razgled obsežen in velikanski, še lepši je seveda iz stolpa. Toliko znamenitih krajev se v malem obsegu nikjer na svetu ne vidi, kakor ravno odtod. Oko gleda mesto Jeruzalem z vsemi zgodovinskimi spomini, Betlehem s prijazno okolico, suho puščavo, globoko doli v Jordanovo dolino s svinčeno ravnino Mrtvega morja; na severu se vidi velik del Samarije do gor Ebal in Garicim; proti zapadu se drži gora gore tja do morja.

Le težko sem se ločil z Oljske gore in od lepega razgleda. Nazaj grede sva obiskala vrt Getzemani s svojimi starimi oljkami. Brat, ki čuva ta biser katoliškega sveta, je nama iz raznih dišečih rožic podaril lep šopek, drag spomin, na kraj, kjer je Gospod pričel svojo težavno pot. Iz sadov starih oljk se dela dragoceno olje, iz koščic pa rožni venci. Kažejo se tudi še prostori, kjer so apostoli spali in kjer je Juda poljubil svojega mojstra.

Tukaj ob Oljski gori in na cesti proti mestnim vratom je tudi kraj, kjer se zbirajo gobavci. To so usmiljenja vredni reveži, da te kar pretrese, če jih zagledaš. Desetkrat idi mimo njih in desetkrat te napadejo s svojim „bakšiš havaža!“ Vsakdo da rad nekaj tem živim grobovom. Pot je nama lil iz obraza, ko sva dospela zopet v gostišče. Malo pred obedom je prišel avstrijski konzul vračat moj obisk. Žal, da ni imel dosti časa, ker je imel še neki drug nujen posel.

Papež Pij X. je zato priporočil Italijanom in Francozom to društvo v posnemanje. Slično nalogo izpolnjuje osrednja slov. kršč.-socialna „Zveza“ za vso Slovenijo. Koroška „Zveza“ smatra za eno svojih glavnih nalog mladeniško organizacijo. Zato priredi 31. majnika t. l. v Šmihelu pri Pliberku vsekoroški mladeniški shod. Največji del naše mladine pripada kmečkemu stanu. — Zato se v prvi vrsti na njo obračamo. — „Kmet je steber vsej državi, on je čuvár narodnih vzorov in pravic. Zato je treba, da ostane to srce zdravo, da ne otrpne in ne zamrè“; tako piše „Mladost“ v drugi številki. — V naših izobraževalnih društvih ste vi, kmečki fantje, naša opora, naša nada. — Poznamo vaše delo in vaše navdušenje. — Po vas bodo romale slovenske knjige med ljudstvo, po vas se mora širiti izobrazba med ljudstvom. — Zato pa se morate strniti polagoma v eno samo veliko koroško mladeniško zvezo. Tej organizaciji hočemo položiti temelj in pokazati pot ravno na mladeniškem shodu v Šmihelu. — V vašo sredo bodo prišli mladeniči iz delavskega in naobraženega stanu. Hočemo namreč poznati samo eno mladino in ta je slovenska, krščanska koroška mladina brez razlike stanov.

Pridite torej, mladeniči od vseh krajev! Ne ustrašite se nobenih žrtev. Eno nedeljo si lahko odtrgate! Domovina vas kliče!

Koroške novice.

„Akademija slovenskih bogoslovcev“ obhaja letos svojo 60. letnico. Leta 1848 je namreč tedanjí špiritual v celovškem semenišču, poznejši škof A. M. Slomšek, ustanovil slovensko društvo, ki se je l. 1888, torej pred dvajsetimi leti preustrojilo v „Akademijo“. Akademija je zibel vsega narodnega dela, katerega so v dobi 60 let storili slovenski duhovniki na Koroškem. Povodom te 60. letnice prirede slov. bogoslovci v četrtek, dne 4. junija t. l., ob 4. uri popoldne slavnostno akademijo, pri kateri govorita č. gg. Matej Ražun in dr. Jan. Ev. Krek iz Ljubljane. — Vsi rodoljubi so vljudno povabljeni. Natančnejši spored prihodnjic!

Mašniško posvečevanje bo letos 19. julija v stolnici. Sprejelo bo 13 bogoslovcev višje redove, in sicer iz četrtega leta gg.: Blasi Albert, Kohlmaier Anton, Messinger Rud., Rudl Josip, Seirer Fr., Štritof Anton; iz tretjega leta gg.: Gritsch Marka, Hanek L., Kogler Fr., Maierhofer Izidor, Mikula Fr., Senk Franc, Truppe Andrej. — Izmed teh je 5 Slovencev.

Razpisana so mesta za šolskega vodjo na enorazrednih ljudskih šolah v Slov. Plajbergu, Črnečah in Strmcu. Za prvi dve mesti se zahteva od prosilcev znanje slovenščine, za Strmec pa ne, čeravno je popolnoma slovenski.

Prestavljen je podučitelj Franc Wedenig iz Podpece v Malošče.

Celovec. (Zdravja) je šel iskat v Iko č. g. Andrej Sadjak, mestni kaplan v Celovcu. Zbolel je na pljučah.

Celovec. V stalni pokoj je stopil profesor na celovski gimnaziji g. Iv. Scheinig.

Celovec. (Občinske volitve.) Pri tukajšnjih občinskih volitvah so bili izvoljeni zopet stari odborniki, propadel je le socialdemokratski kandidat Franc Pressien, ki je kandidiral namesto prejšnjega socialdemokratskega odbornika Rieseja, v ožji volitvi proti uradniku Wilfanu. Mesto odstopivšega dolgoletnega občinskega odbornika K. Fornara je bil izvoljen Hatherier.

Celovec. (Juda v laseh.) V pondeljek 18. t. m. sta se sprla na trgu sv. Duha dva judovska kramarja zaradi prostora. Eden je hotel drugemu podreti šotor, na kar mu je drugi odgovoril z udarci med rebra. Začela sta tako upiti, da sta priklicala redarja, ki je naredil med judoma takoj mir.

Celovec. (Samomor.) Lovce pri 19. batalji. Julij Faludi si je pognal 12. t. m. kroglo v srce. Popoldne istega dne se je šel izprehajati k jezeru in se je šel potem na povratku krepčati v gostilno Paternioner na Beljaški cesti, kjer je na vrtu napisal še dva pisma. Nato se je ustrelil v revolverjem. Hudo ranjenega so ga prepeljali v vojaško bolnišnico, kjer je v sredo 12. t. m. izdihnil.

Radiše. (Zborovanje.) Prav živahno se je vršilo dne 17. t. m. zborovanje izobraževalnega društva na Radišah. Govornik č. g. dr. Cukala je znal ubrati pravo struno, ko je številno zbranim društvenikom in društvenicam v jasnih in živih barvah slikal težnje kmečkemu stanu ter kazal na pripomočke, ki so edino v stanu, pomagati kmetu. Z zanimanjem so sledili poslušalci govornikovemu izvajanju. Želeti je le, da bi ljudstvo poslušalo nasvet domačega g. župnika in z

železno voljo izvrševali to, kar je g. govornik tako jasno dokazal. Želimo še več takih živahnih in poučnih predavanj.

Vrštaves pri Žihpoljah. Shod podružnice sv. Cirila in Metoda za Kotmarovas in okolico, ki se je vršil tukaj v gostilniških prostorih g. Rožmana, je bil prav dobro obiskan. Iz sosednih Glinj sta prišla na shod tamburaško in pevsko društvo, ki sta nas ves čas zabavala z godbo in petjem. Kotmirčanje so prišli v lepem številu; najboljša pa je bila udeležba celovških Slovencev. G. Smodej iz Celovca je govoril o slabih šolah koroških Slovencev in o dobrih, kakršnih sedaj nimamo, pa bi jih morali imeti. Koroška je edina dežela na svetu, ki se odlikuje z naprednjostvom, da morajo trdoslovenski otroci po celi slovenski Koroški pohajati v čisto nemške šole. Potovalni učitelj g. A. Likozar iz Ljubljane je predaval poljudno in zelo poučno o čebeloreji pri Slovencih. G. dr. Müller je govoril zelo navdušeno o sedanjem življenju koroških Slovencev. Kot zastopnika za glavno skupščino sta se izvolila podružnični predsednik g. Mat. Prosekar in g. Janez Štih. — Vse je bilo na tem shodu lepo, le to ne, da nas je prišla motiti in izzivati okoliška nemškutarija. Prišlo je nekaj vročekrvnih „slovenskih Nemcev“, ki so se tako vedli, da se jih je trd Nemec moral sramovati. Pivo so pili in polivali in razbijali vrčke pred zborovalno sobo. Nekaj jih je prišlo tudi v sobo, kjer bi bili radi shod motili. Prvemu govorniku je menil eden ugovarjati. Ker mu je pa ta takoj odgovoril par krepkih, je upadel tem junakom pogum ter so zapustili dvorano. Pred durmi pa so začeli vpiti in razgrajati, in konec te komedije je bil, da so jih našinci postavili — na zrak. Vodja teh vročekrvnežev je bil hlapec žihpoljskega župana. Čudno se nam zdi, da je žihpoljski župan pisal na okrajno glavarstvo v Celovcu, da se naj shod prepove. Zakaj? Ali je že prej vedel, da bodo zastopniki nemške kulture delali nemir? Saj čudno bi ne bilo, če bi bil to prej zvedel od svojega hlapca. Že par dni prej so vedeli nekateri domačini povedati, da bodo prišli shod motiti „kulturonošci“, in sedaj pravijo, da so bili baje za to najeti. Želja nekaterih ljudi pa, da bi šli mi zborovat na Rusko, se ne bo lahko izpolnila, ker Žihpoljčanje z županom vred pač dobro razumejo slovenski, gotovo premalo še pa ruski. Županu bi pa priporočali, da naredi svoja zborovanja tam kje na Pruskem ali vsaj kje na Zgornjem Koroškem, ne po slovenskih krajih, ker ga slovenščina tako bode v oči. Je-li to tista krščanska ljubezen, o kateri je tako lepo pridigoval še pred kratkim v Grabštanju? Obžalujemo samo tiste zavedne Žihpoljčane, ki se vam tako pokorno uklanjajo tudi tedaj, kadar bi ne bilo treba. Vedite pa, da bodo ostale Žihpolje tudi proti vaši volji še vedno slovenske. Ljudem se odpirajo oči in opažajo marsikaj, s čemur bo treba enkrat pomesti. Vsemogočen je samo Bog v nebesih!

Hodiše. (Občni zbor) tukajšnjega pevskega in izobraževalnega društva na nedeljo dne 3. majnika se je obnesel prav dobro. Fantje so prav dobro uprizorili igro „Kmet Herod“. Novi društveni odbor se je sestavil sledeče: Gosp. Jakob Sabotnik predsednik, g. Franc Strauss blagajnik, g. Val. Käfer in g. Jurij Lampichler računski pregledovalca. Občni zbor smo zaključili z lepimi narodnimi pesmimi.

Št. Gandolf pri Kotmarivasi. Utonila je 15. t. m. triletna p. d. Pušnikova hčerka.

Podljubelj. (Pravi odgovor.) Tistim dopisnikom iz rdečega tabora, ki se v „Arbeiterwille“ ne borijo drugače, kakor da gnoj, blato in psovke mečejo na političnega nasprotnika in si še domišljujejo, da je to bolj „gebildet“, naj bo povedano, da bi bila prevelika čast za nje, za našo stran pa preveliko ponižanje, ako bi jim na tako pisarjenje hoteli odgovarjati. Ste razumeli gospodje Ibovnik, Ugowitz in Melcher?

Podljubelj. (Delavski dom.) Vendar je prišel enkrat čas, da bomo tudi mi bivali pod svojo streho, zgovarjali se in veselili. Kak napredek! Pred par leti še smo z bridko silo dobili prostorček za prvo slovensko zborovanje, zdaj pa, ko bi nas vse že rado imelo, mi nočemo. V svoji hiši svoji gospodarji, rodbina pod domačo streho bomo kmalu. Zakaj že prihodnji teden se položi temeljni kamen „Delavskemu domu“. Stavba, ki bo jako lepa in prostorna, bo stala na dosedaj Kajzrovem travniku tik glavne ceste, ki pelje čez Ljubelj in ne v Borovljah, kakor so želeli nekateri. Vzrok je, ker leži Podljubelj nekako v sredi sosednih krajev in ljudstvo ne hodi rado v Borovlje. Zgotovljen bo konec septembra, tako da bo slovenska otvoritev že prvo ali drugo nedeljo v oktobru.

Slovenski Plajberg. V predzadnji številki „Giftne krote“ je zaregljala neka krotka pod naslovom: „Še en prvaški poštenjak“ prav giftno, kakor je navada le v takem in podobnem listu.

Tam napada pd. Najekovca v Slov. Plajbergu ter mu oponaša, da je bil svoj čas pri stranki nemčurjev — seveda, a iz zaslepljenosti — ter da je potem spregledal „velezaslužne“ čine te stranke, posebno pa tukajšnjih „naprednjakov“ in prestopil v tabor, v katerega spada in v katerega spadajo vsi Plajberžani brez izjeme, čeravno je kateri izmed njih nekoliko bolj učen, namreč v taboru kršč.-slov. narodnjakov. Ko je Najekovc pogorel, ste ga podpirali res tudi vi, ki ste mu danes nasprotniki, toda to nam veli dolžnost do bližnjega in le grdo je, tako dobroto sponašati. Ako pa mu je dala „Südmarka“ takrat denarno podporo, menim, da je to storiti bila dolžna, ker je bil tedaj, kakor je znano, plačajoči njen član. Zal, da dopisnik članka v omenjenem „Štajercu“ ne pozna društvenih dolžnosti. — Občinsko predstojništvo je menda dovolilo od svoje strani Najekovcu izgotovitev koncesije za gostilno, to pa največ iz tega vzroka, ker se je naš „nemški“ gostilničar svoj čas izrazil, da Slovencev ne mara v svoji gostilni. Saj je to tudi dejansko pokazal, saj našim ljudem kratkomalo ni hotel dati pijače, niti tobaka in smotk, kar se je izvedelo od gotovih ljudi. To bi seveda škodovalo omenjenemu „nemškemu“, „naprednemu“, „za Slov. Plajberg tako zaslužnemu (?) bivšemu županu“, g. Jakobu Lausegger, ako bi postala druga gostilna v njegovi bližini, kjer bi bila gotovo potrebna. A kriv bi bil tega sam, ker se proti Slovincem tako čudno obnaša. Trkanje Najekovca je menda zaman. Ali veš dopisunček, da se prošnji Najekovca gotovo ne bo ustreglo in izgotovila koncesija? In kako, predrznež, moreš trditi, da je Najekovc obtožen radi zločina tatvine? In o roparskem gnezdu, ki se je našlo pri hišni preiskavi? Glej, da ti take trditve in tvoja predrznost in strupenost ne bodo predrage! Ali je sodnija tozadevno že kaj razsodila? Saj še prave obravnave ni bilo, da bi imel kak predrznež podlago za tako strupeno trditve.

Bistrica v Rožu. Pri občinski volitvi dne 18. t. m. so zmagali nasprotniki z nečuvnim terorizmom in strašnimi nepravilnostmi. Slovenci vložimo protest!

Št. Ilj ob Dravi. Umril je 16. t. m. tukajšnji slovenski župan Miha Greblacher, p. d. Hofovc. Več prihodnjic. N. v m. p.

Iz Roža. „Südmarka“ je izdala nove kolke, ki se bodo rabili v prospeh nemškega prodiranja v Rožu, in sicer so začeli svoje delo podrobno, a sistematično: Kolek se bo namreč rabil za pomenčevanje našega lepega Roža, kar razvidimo iz napisu: „za Rožek v Rožni dolini“. Tako Nemci na našem ozemlju. In mi? Slovenci, imate dovolj priložnosti, rabiti kolek, ali onega „Družbe sv. Cirila in Metoda“ ali pa koroškega. Posnemajte svoje nasprotnike in poslužujte se svojega narodnega kolka, svesti si, da s tem koristite slovenskemu narodu in da s tem postavljate močen jez prodirajočemu sovražniku. Nobeno pismo, nobena dopisnica, ki pride iz vaših rok, naj ne bo nekolekovana. Slovenci v lepem, slovenskem Rožu, zlasti vi se poslužujte narodnega kolka in delajte v prid samim sebi!

Rodoljub iz Roža.

Kostanje. (Volitev župana) se je v navzočnosti okr. glavarja Šusterja ponesrečila. Dasiravno je smatral vladni zastopnik kot samo ob sebi umevno in opravičeno (gerechtfertig), da se po srečkanju sestavljena manjšina upošteva v novem občinskem predstojništvu, vendar naši nemškonalni Slovenci, ki hočejo nositi pod vodstvom nadučitelja Lesjaka veliki zvonec v občini, niso hoteli ustreči tej opravičeni želji našincev. Naših pet odbornikov se je radi tega odstranilo, tako da sedem nasprotnikov ni moglo voliti župana. — Danes pribijemo samo to: Naši korenjaki se ne bojijo neutemeljenih groženj glasovanja in istih, katerim se cedijo sline po županovem stolu; dokler se njihovi zahtevi ne ustrezijo, bodejo vedeli hoditi svojo opravičeno pot. Proč z nemškonalnim terorizmom, naj pride od katere strani hoče!

Beljak. (Dopis „slovenskega romarja.“) Ker moje denarne razmere niso take, da bi si mogel naročiti „rešpetlin“ in si ž njim ogledati iz Beljaka lepo slovensko sosesčino, sem vzel v nedeljo, 10. t. m., palico in korakal na kolodvor, da se odpeljem v Podravlje in se zabavam med rojaki v milem slovenskem jeziku. Na kolodvoru sem zahteval slovenski vozni list in imel radi tega mnogo sitnosti. Prišedši v Podravlje jo mahnem prav vesel proti Skočidolu, kjer so se rojaki pri zadnjih občinskih volitvah tako junaško obnašali. Gredeč mimo Oraševе gostilne, vidim na vrtu pri pivu sedeti možake, katere sem pozdravil in vprašal slovenski: Gre li ta pot v Skočidol? Nato mi odgovori eden izmed njih slovenski: „Mi ne znamo slovenski, vprašajte nemški!“ Kar strmel sem nad tako modrostjo. Na slovensko vprašanje mi odgovori s slovenskimi besedami, da ne zna slovenski. Logika, kje si? Ko se

malo zdramim, mu rečem: „No, zdaj pač vidim jasno, da je pregovor: »le z nemščino moreš po svetu« jako resničen in opravičen, toda samo za iste, ki razen nemščine nimajo nič drugega v glavi. Toda jaz upam tudi brez slavne nemščine priti, kamor sem namenjen — in tako z Bogom!“ Uzaljen nad zaslepljenimi brati, ki sovražijo svoj rod, sem potoval dalje po dragi slovenski zemlji in se čutil tujca. Prišedši v Skočidol, vprašam majhnega dečka: „Kje pa je grad Vernberg?“ „i fršte niks“, mi zavrne. Začuden ga vprašam dalje: „Kdo pa je tvoj atej in kje je?“ Na to drugo vprašanje mi odgovori vendar slovenski: „Doma.“ Odrnil sem se in zlezal na cerkveni stolp; žalosten in težkega srca si ogledam krasno pokrajino, katera je bila skoz stoletja slovenska; danes pa brat brata noče poznati. Obrisal sem si solzo z oči in šel v vas, kjer me je vendar še čakalo veselje. Našel sem v gostilni nekatere kmete, ki so se navduševali za narodno stvar in slišal sem tudi krasno slovensko petje; gospod župnik so učili fante in dekleta lepe cerkvene in narodne pesmi. Zabaval sem se tam prav dobro in postal zopet iz srca vesel. Rojaki! Več veselja za narodno stvar! Hud boj imamo, toda bimo ga neizprosno! Podpirajmo slovenske trgovine in slovenske gostilničarje in naša domovina bo ostala — naša.

Zilska Bistrica. (Igra.) Dekleta Marijine družbe so uprizorila 17. t. m. v velikih prostorih pri Hrepcu v Zahomcu igro „Lurska pastirica“. Udeležba je bila ogromna, prostori do zadnjega kotiča nabit polni. Vrla dekleta so tako ganljivo in dovršeno igrala, da smo kar strmeli, do solz smo bili ginjeni. Neka blaga žena je piscu teh vrstic rekla: „Marija jih podpira, saj so njene hčere.“ Vrla dekleta Marijine družbe, le tako neustrašno naprej, in ne ozirajte se na nezveste!

Pokrée. (Kot jubilejni dar) je daroval naš občinski odbor 400 K za novo brizgalnico. Ostalih 1200 K pa mislijo pokriti s prostovoljnimi doneski.

Pokrée. (Tretji razred) dobi naša šola že v letošnji jeseni. Zadnjo soboto je prevzel zidanje mojster Harnisch izpod Goričice pri Celovcu na javni dražbi za 5450 K. Proračun se je glasil na 6603 K. Malo predraga se nam zdi cela reč. Samo stranišča bodo nova, en zid v veži bo prestavljen in notranja oprava za 3. razred bo nova.

Pokrée. (Dezerterja je ujel) pri nas naš občinski sluga. Bil je Oger. Ušel je na Jezernici pri Beljaku.

Grabštanj. (Erarične kobile,) katere so dobili letos kmetje, so mnogo lepše in močnejše kakor lanske. Občna zadovoljnost in veselje je zavladało zadnjo soboto med kmeti, ko so zagledali lepe, mlade kobile. Kakor znano, postane sedmo leto vsaka kobilica kmetova last; žrebeta, če so lepa, odkupi erar za 600 do 800 kron v tretjem letu. Samo to moramo še pristaviti, da se je v „Landwirtschaftliche Mitteilungen“ naznanilo, da pridejo kobile kot nekaka pomoč ali podpora kmetom, ki so je potrebni. V resnici pa so delili kobile — lani kakor letos — po starem reku: „Kdor ima, temu se še da!“

Velikovec. (Glas iz občinstva.) Neki tukajšnji davkar in gostilničar ima svoje svinjake med spodnjo poštno in cerkveno ulico. Kapiteljske hiše v cerkveni ulici imajo zadaj vrtove, ki mejijo na omenjene svinjake. Na strani proti vrtom svinjaki nekaj niso imeli oken, ki so se pa pozneje napravila pod posebnimi pogoji z dovoljenjem kapiteljskega predstojništva. V novejšem času zlasti poleti prihaja skozi okna za zdravje zelo prikladen in prijeten duh, da bi človeka kar zadušilo. Kaj takega še na kmetih ni, in tem manj bi pričakovali take nedostatke v naprednem (?) mestu. Pozivljamo zdravstveno oblast, da stori svojo dolžnost. Sploh bi se v Velikovec v tem oziru moglo marsikaj reči in pisati.

Velikovec. (Povišan v službi.) Naš rojak, gosp. Jos. Vunček, uradnik pri tukajšnjem c. kr. okrajnem glavarstvu, je postal okrajni tajnik in je premeščen v Volšperk. Kakor po eni strani gospodu Vunčku častitamo k povišanju v službi, tako obžalujemo po drugi strani, da se ga kot Slovenca premesti v nemški kraj. Če pa se zahteva slovensko uradovanje, tedaj imajo višji krogi vedno izgovor, da slovenskih uradnikov ni. Mi Slovenci tega ne moremo verjeti. Nastavite v slovenskem delu Koroške slovenske ali vsaj nepristranske uradnike in učitelje, pa ne nemškonalnih bojnih petelinov, pa se bo na Koroškem ljuti narodni boj čez noč polegel. Vlada, izvršuj član 19. držav. tem. zakona, in konec bo narodnostnih prepričev!

Velikovec. (Vojaški nabori.) Dne 7. t. m. je prišlo v Prevaljah k vojaškemu naboru od 265 pozvanih 196 domačinov in 25 tujcev, potrjenih je bilo pa samo 24 domačinov in 2 tujca;

dne 8. t. m. je v Pliberku od 160 prišlo 143 domačinov in 10 tujcev, potrjenih je bilo 29 domačinov in 2 tujca; dne 9. t. m. v Dobrlivasi je od 211 prišlo 185 domačinov in 8 tujcev, potrjenih je bilo 41 domačinov in 1 tujec; dne 11. t. m. v Železni Kapli je od 114 prišlo 75 domačinov in 11 tujcev, potrjenih je bilo 20 domačinov in 1 tujec; dne 12. t. m. v Velikovec je od 182 prišlo 157 domačinov in 3 tujci, potrjenih je bilo 31 domačinov in noben tujec; dne 13. t. m. v Velikovec (drugi dan) je od 204 prišlo 184 domačinov in 3 tujci, potrjenih je bilo 30 domačinov in 1 tujec. V celem našem okrajnem glavarstvu je tedaj od 940 k vojaškemu naboru došli domačinov bilo potrjenih 175 in od 60 došli tujcev bilo potrjenih 7. Primeroma največ vojakov je dal okraj Železna Kapla, sosebno Jezerska občina, najmanj pa občina Prevalje (rudokopi) v Pliberškem okraju in občina Djekše v Velikovškem okraju.

Velikovec. (Upravna cesta.) Zadnje dni se je začelo z delom prelaganja velikega klanca državne ceste skoz Mlinski graben. Ko dobim natančne podatke, vam o tem važnem delu obširno sporočim.

Št. Rupert pri Velikovec. (Slovenskega romanja) v Lurd se iz naše župnije udeležujeta Avgustin Oraš, paznik v mestni klavnici v Mlinskem grabnu, in Nežika Kurtev, gojenka „Narodne šole“.

Sv. Neža pri Velikovec. (Pogreba.) Dne 23. aprila t. l. je na Olšenici vsled srčne kapi nagle smrti umrl veliki posestnik Mihael Rak p. d. Miglar, star 39 let, katerega pogreb je bil zelo veličasten. Pokojnik je bil sicer naš politični nasprotnik, ali imel je tudi mnogo lepih lastnosti. — Dne 5. maja t. l. pa je umrla vrla kmetica Marjeta Linhart p. d. Jaricinja v Rženičah, stara 50 let, po dveletnem zelo hudem bolehanju in je zapustila osem večinoma še nedoraslih otrok. Pokojnikoma naj sveti večna luč!

Vogrée. (Slovo.) Zapustil nas je minuli teden č. g. Ivan Lučovnik, bivši mestni kaplan v Pliberku, in se preselil kot župnijski oskrbnik na Ojstrico; bodi mu izrečena prisrčna zahvala za njegov trud in skrbi, za njegovo delavnost in požrtvovalnost v narodnem oziru. Njegova zasluga je, da se je ustanovilo toli potrebno „Slov. kat. izobraž. društvo v Vogrčah“. Želimo imenovanemu gospodu na novem mestu obilo sreče.

Odbor „Slov. kat. izobraževalnega društva v Vogrčah.“

Železna Kapla. Veselica izobraževalnega društva se je obnesla zelo imenitno. Prostori pri p. d. Bošteju so bili vse premajhni. Dobrolski igralci so uprizorili dve igri „Trije tički“ in „Čevljarja“. Dobrolski fantje zelo napredujejo. Nekateri so igrali svoje uloge prav duhovito. Veselo znamenje za Železno Kaplo je, da se zbirajo kapelska dekleta v pevskem društvu. Vsa čast mešanemu zboru in večjemu pevovodju gosp. Haderlapu. Ta zbor prištevamo k najboljšim mešanim zborom na Spod. Koroškem. O vzrokih draginje živil je govoril gosp. Smodej, poudarjajoč, da draginje živil niso vzrok kmetje, ampak prekupci in socialni demokratje sami, ki hujskajo in pačijo kmetske posle. Pridne posle bo kmet lahko dobro plačeval, lenih pa ne, ker iz nič tudi kmet ne dobi nič. Če pa bodo socialni demokratje shujskali vse kmetske posle, bo posledica, da bo moral kmet pustiti kmetijstvo, ker je ne bo mogel obdelovati s spridenimi in lenimi posli. Posledica tega pa bi bila še večja draginja živil, ki bi posebno hudo občutili delavci po mestih in tovarnah. Mlademu društvu kličemo krepak „naprej!“

Prevalje. (Občinska volitev.) Dne 25. junija t. l. se bojo vršile pri nas občinske volitve. Volilni imenik je že na razpolago. Glejmo, da bomo volili v odbor moše, ki bo imeli kaj smisla za naše narodne, kmečke in delavske koristi!

Od štajerske meje. (Oklic na organiste.) Kaj je in kaj bo z nami? Tako se povprašujemo posamezniki naše stroke, naj si bomo nastavljeni kje v gorah ali v mestu. Majnik nam naznanja lepoto pomladi, mladost življenja; letos nam oznanja tudi lepo žetev, če ne bo kake nesreče. Lepa je pomlad v naravi in se vsako leto ponavlja. Človeška pomlad, čas mladosti pa cvete samo enkrat. Koroškim organistom pa se ne obeta nobena pomlad. Kaj bo z nami, ko se bo bližala zima našega življenja, zima osivele starosti? Do zdaj je za nas organiste še zelo slabo preskrbljeno; edino kar je gotovo, je beraška palica. Zares žalostno, pa resnično je, da kar eden zida, drugi razdira. Meseca svečana se je vršil v Ljubljani shod organistov, ki se ga je udeležilo okoli sedemdeset oseb, med njimi tudi trinajst Korošcev. Govorilo se je tam o splošni organizaciji organistov, kar bi bilo tudi velevažnega pomena. Da se je ta shod dobro obnesel, nam pove dejstvo, da je pristopilo društvu takoj 65 udov. Krajska duhovščina je pokazala za to društvo mnogo po-

žrtvovalnosti in mu ponudila takoj roko v pomoč, da bi društvo lahko prav dobro uspevalo. Torej obljubljeni in rado pomagani, in gotovo bi nam tudi Bog pomagal, pa kako, ko pa sami nočemo! Te besede ne veljajo krajnskim, ampak drugim v raznih krajih slovenskih dežel nastavljenim organistom, posebno pa nam Korošcem. Kako dolgo so se borili učitelji, da so dosegli, kar so želeli, akoravno so bili sami na sebe navezani. Mi pa imamo duhovnike, ki nam hočejo pomagati, in vendar še nismo storili niti koraka doboljšanja svojega slabega položaja. Društvo za organiste s sedežem v Ljubljani bi imelo za vse slovenske organiste lep pomen, in je naravnost potrebno. Prebudimo se, tovariši! Ustanovljamo druga društva, ki so včasih res nevhvaležna; ustanovimo najpoprej svoje društvo! Nečastno je za nas, če se za svoje zadeve ne bomo brigali, in lepo ni, sramovati se svoje službe. Vse se organizira, dajmo se še mi! Poglejmo krajnske tovariše, kako napredujejo. Oglasimo se še mi Korošci in skličimo shod za organiste v Velikovec, ali kam drugam, da začnemo tam organizatorsko delo na Koroškem. Tovariši, oglasite se in povejte svoje mnenje.

Torba za nasprotnike.

Skrajno sovraštvo do Slovencev.

Ni ga lahko dobiti na svetu zlobnejšega lista nego so „Freie Stimmen“. Pred kratkim je nastal v novem Oblasserjevem hotelu v Podgori, imenovanem „Karawankenhof“, ogenj, ki pa se je srečno pogasil. Ta dogodek hočejo izrabiti „Freie Stimmen“ v hujskanje proti Slovincem in najpodlejše sumničenje, češ, da kažejo „vsa znamenja na hudoben požig, kojega moralni povzročitelji so „Mir“ in znani možje v njegovem ozadju.“ Ta list slika nas ponižne ovčice, koroške Slovence, najpotrpejlivejši rod na svetu, kot strašne zagrizence, ki bi kar požigali in morili iz samega sovraštva do Nemcev. „Nesramne hujskarije, ki jih je začel „Mir“ (rekte Brejce) proti izletu nemškega šulferajna, so vzrok te hudobije, koje namen je pravočasno otvoritev nemškega planinskega hotela preprediti.“ Tako doslovno „Fr. St.“ Vprašali bi samo, katera so pa tista znamenja, ki na kaj takega kažejo? Naj jih „Freie Stimmen“ naznanijo! Kako si drzne ta hujskaški nemškonarodni list trditi, da hujska „Mir“, nam ne gre v glavo. Hujskajo tisti, ki vdirajo z nemškonarodnimi veselicami v slovenske kraje. Kdaj je pisal „Mir“, da naj prirejamo Slovinci veselice v nemškem delu Koroške? Nikdar! Omenimo le, da „Mir“ o veselici šulferajnovcev v Oblasserjevem hotelu sploh ni pisal, najmanj pa dr. Brejce, da hotela „Karawankenhof“ „Mir“ dosedaj še sploh nikdar imenoval ni, ampak je samo protestiral proti prirejanju šulferajnske veselice v slovenskem kraju; koroški Slovinci moramo proti temu svoj protest obnoviti in zopet vprašati vlado, kdaj bo naredila vendar enkrat že konec nemškonarodni hujskariji proti Slovincem? Ne moremo biti deželani druge vrste, ampak enakovredni. Koroški nemškonarodni listi pišejo proti Slovincem skrajno izzivajoče, naravnost podlo, ker vedo, da se jim ne skrivijo lasu. V 59. številki so smele „Freie Stimmen“ objaviti iz Velikovca sledeči dopis: (Od koga žive kranjski hujskači?) Mestni stavbeni mojster nemškega mesta Velikovec ima za svojega zastopnika dr. Brejca in nemški občinski odbornik, mizar Albrecht, drugega slovenskega „headvokata“ dr. Müllerja. Potrebno je že, da take nepojmljive „Micheleien“ pred nemško javnost zasluženo ožigosamo“.

Pošten Nemeč se je nasproti nam zgražal nad temi hujskarijami lista „Freie Stimmen“. „Slovenski Narod“ je bil v Ljubljani takoj zaplenjen, ko je klical Slovence na bojkot proti Nemcem v odgovor na nemškonarodne hujskarije v Celovcu. „Freie Stimmen“ pa smejo pisati, kar se jim ljubi. Če nas ne brani državni pravdnik, se bomo pa začeli sami braniti. Slovinci, podpirajmo le izključno in brez izjeme slovenske trgovce, gostilničarje in advokate, če jih že kdaj potrebujemo. Če se bote držali tega gesla, se bodo začele podirati nemškonarodne trdnjave po naših krajih.

Poglavje za delavce.

Leše. (Stavka v premogokopu.) Pretekli teden je vznemiril neki izredni dogodek našo sicer bolj mirno vas. „Knapi štrajkajo“, tako se je hipoma razglasila novica po vasi. Ustavili so delo v jami spravljači, po domače ali

bolje po nemški „ferdrarji“, ki spravljajo premog iz jame. Štrajk! Kako mogočno se glasi ta beseda! Ali če si ogledamo naš zadnji težki štrajk, nas nehote posili smeh, ko vidimo, kako naši ljudje pojmejo stavko. Torej poslušajte! Imenovani spravljači nekega lepega jutra kar naenkrat ustavijo delo v jami, ne da bi prej podjetništvu naznanili svoje zahteve, zaradi katerih se je uprizorila stavka. Možakarji so si pač mislili, da bo podjetništvu že kar pri imenu „štrajk“ padlo srce v hlače in da bodo klečeplazili pred njimi in jih prosili usmiljenja. Torej ti ljudje stavkajo in nimajo pojma o stavki. Vedno in vedno imajo po gostilnah svoje socialnodemokratske shode; nazadnje pa pride taka neumnost na dan, kakor je bila zadnja stavka. No, sociji, pojte se solit s svojo modrostjo! Tu se vidi, kako so naši leški delavci krvavo potrebni organizacije in temeljitega stanovskega pouka, ali ne, da bi ga iskali tam, kjer ga v resnici najdejo. Naše delavsko društvo bi jim šlo rade volje in gotovo tudi z uspehom na roko, ali tega sovražijo, se ga bojijo kakor vrag križa. Rajše poslušajo svoje slabe voditelje, jim slepo verjamejo vse, kar jim govore na uho. Med njimi je neki možicelj, majhne, „kumrne“ postave — še prav „tovsto čuje“ po vrhu — ta se nosi med delavci kakor petelin med svojimi kurami. Če je pa treba stopiti pred uradnike in odločno zahtevati delavske koristi, pa trepeče pred njimi kakor šibica na vodi. Kako je težko socialnodemokratsko vodstvo, kaj ne? — Stavka jamskih spravljačev pa je bila popolnoma opravičena; kajti ti delavci so zelo slabo plačeni. K večjemu dobijo 48 K na mesec. Če se odtegne 8 K prispevkov k različnim fondom, jim ostane samo še 40 K. To pa je za današnje čase prava beraška plača, s katero se ne da živeti. Stavka pa, ker je bila tako neumno uprizorjena, jim ni donesla ničesar drugega kakor občutno škodo. Če bi ti delavci, ki so res potrebni zaboljšanja plače, vstopili v našo kat. slov. delavsko organizacijo v Prevaljah, bi se gotovo cela zadeva iztekla drugače. Ali nekateri imajo pač očesa zato, da ne vidijo, in ušesa, da ne slišijo. Takim pa še Bog sam ne more pomagati. Pametni pa vejo, kje imajo iskati pomoči.

Gospodarske stvari.

Razglas o prihodnjem tečaju podkovne šole v Ljubljani.

Novi šolski tečaj na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani se prične dne 1. julija 1908.

Poleg podkovstva se učenci podkovske šole uče tudi ogledovanja živine in mesa.

Kdor želi priti v podkovsko šolo, naj vložijo prošnjo za sprejem in naj ji priloži:

1. krstni list,
2. domovinski list,
3. šolsko spričevalo,

4. učno spričevalo v dokaz, da se je podkovstva izučil pri kakem kovaškem mojstru,

5. župnikovo ali županovo spričevalo o poštenem vedenju.

Ubožni prosilci, ki se ne morejo šolati ob svojih troških, niti ne morejo pričakovati podpore od svojeve, morejo dobiti po 100 K podpore pri kmetijski družbi. Prosilec za podporo mora svoji prošnji poleg navedenih prilog priložiti še:

6. ubožni list in
7. potrdilo, da je bil že 2 leti za kovaškega pomočnika.

Prošnje za sprejem v podkovsko šolo se naj do 15. julija 1908 pošljejo vodstvu podkovske šole v Ljubljani.

Šola bo trajala do konca decembra 1908.

Kdor dobro prestane preskušnjo, more po postavi iz 1873. leta dobiti patent podkovskega mojstra; brez preskušnje pa sedaj nihče ne more postati podkovski mojster.

Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci morajo skrbeti le za živčje in za stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovanje dobo do učenci za majhno plačo v šolskem poslopju.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na Poljanski cesti šte. 63.

Ker je po slovenskih deželah še vedno premalo v podkovstvu izučenih kovačev pa tudi premalo izurjenih živinskih in mesovnih oglednikov, zato naj bi skrbela županstva, da dobi vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in mesovnega oglednika.

Oton pl. Detela,
predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Živinozdravnik Adof Ribnikar,
vodja podkovske šole.

R a z g l a s.

Na tukajšnji podkovski šoli se bodo skušnje vršile dne 25. in 26. junija t. l., in sicer 25. skušnja

iz podkovstva za kovače, ki niso obiskovali podkovske šole, 26. junija pa za učence podkovske šole iz podkovstva ter ogledovanja klavne živine in mesa.

Pri skušnji je treba a) odgovarjati na splošna vprašanja, po katerih načelih je podkovati konje in goved, ter na to, kako je podkovati zdrava, napačna in bolna kopita; vedeti je tudi treba, kakšno je podkovanje pozimi; b) prekovati ali nanovo podkovati eno ali več kopit, oziroma enih ali več parkljev; c) napraviti podkev za navadno, napačno ali bolno kopito.

Kovači, ki hočejo delati to skušnjo, naj vložijo prošnje pri podpisnem vodstvu do 10. junija. Priložiti ji je: 1. učno spričevalo v dokaz, da se je prosilec izučil podkovstva pri kakem kovaškem mojstru; 2. potrdilo, da je bil prošnik najmanj tri leta pri kakem kovaškem mojstru kovaški pomočnik. Oni, ki delajo izpit z nezadostnim uspehom, ga morejo ponoviti samo enkrat, in sicer najhitreje čez eno leto. Kdor pa prvič ali drugič pri skušnji pade, lahko vstopi v podkovsko šolo, da si more pridobiti za kovača potrebno znanje.

V Ljubljani, dne 8. majnika 1908.
Vodstvo podkovske šole c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Razstava surovega masla na Vrhniki.

„Mlekarska zveza“ v Ljubljani priredi 31. t. m. in 1. rožnika v mlekarni na Vrhniki razstavo surovega masla.

Namen razstave je, preskušati in primerjati surovo maslo, odstraniti morebitne napake in seznaniti občinstvo z našimi izdelki.

Obisk razstave je brezplačen in vabljen je k tej vsak, ki se zanjo zanima.

Poučen mlekarski tečaj priredi „Mlekarska zveza“ v mlekarni na Vrhniki 2. in 3. rožnika t. l. za načelnike, oziroma one, ki imajo nadzorstvo nad mlekarnami.

Tečaj ima informacijski značaj in se bode razpravljalo o tem, česar je treba znati vsakemu načelniku mlekarske zadruga.

Vabljeni so zastopniki vseh mlekarn.

Društveno gibanje.

Žitaravas. „Kršč.-soc. izobraževalno društvo „Trta“ v Žitarivasi priredi v nedeljo dne 24. vel. travna 1908 ob 3. uri popoldne mesečno zborovanje zopet v prostorih žitaraveškega župnišča. Na sporedu bo en govor (govori č. g. kanonik Bauman iz Velikovca) in igri „Pri gospodi“ (igrajo dekleta) in „Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček“ (igrajo fantje). Da pa se poravnajo še nepokriti stroški za naš novi oder, se bode pobirala tudi vstopnina, in sicer za sedeže 40 vinarjev, za stojišča 20 vin. Komur je mar poleg pouka še poštena zabava, naj pride. Omenimo pa tudi, da je prostor, kjer se bo vršilo zborovanje, ne samo pripraven, ampak tudi dosti velik, da bo za vse dovolj prostora. Odbor.

Črna. „Slov. katol. izobraž. društvo v Globasnici“ uprizori v soboto, 23. maja, ob 8. uri zvečer, in v nedeljo, 24. maja, ob 2. uri popoldne in ob 8. uri zvečer v prostorih Geršakove gostilne v Črni igri: „Lurška pastirica“ in „Ne kliči vraga“. Po igri prosta zabava. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prevalje. V nedeljo, dne 24. maja, priredi naše delavsko društvo popoldne po blagoslovu svoj mesečni shod z običajnim sporedom. Udje in našinci, pridite polnoštevilno! Odbor.

Spored mladeniškega shoda dne 31. t. m. v Šmihelu pri Pliberku.

Ob 9. uri dopoldne:

Maša s primerno pridigo.

Ob 10. uri dopoldne:

1. Izredni občni zbor.

2. Mladeniški shod:

- a) Slov. kršč.-soc. „Zveza“ in nje pomen (gosp. Franc Trseglav iz Ljubljane).
- b) Pomen mladeniške organizacije — „Mladost“ — Telovadba (gosp. Ivan Podlesnik iz Ljubljane).

Od mor.

Ob 2. uri popoldne:

- c) Mladeniška „Zveza“ na Koroškem (odbornik koroške „Zveze“).
- č) Vzor kmečkega fanta (mladenič iz Podjune).
- d) Delavska mladina v naši mladeniški organizaciji (član celovškega delav. društva).
- e) Slučajnosti.

Opomba: Ob lepem vremenu se vrši shod pri Katarini na hribčku pod milim nebom; v slučaju slabega vremena pa v prostorih gostilne „pri Šercerju“ v Šmihelu. — Zveza vlakov je naslednja:

Iz Sp. Dravberga ob 7:54 zjutraj; dohod v Pliberk ob 8:48 zjutraj.

Iz Celovca ob 6:10 zjutraj ali 10:14 dop.; dohod v Pliberk ob 7:08 zjutraj ali 11:13 dop.

Povratek.

Iz Pliberka ob 3:23 pop. ali 8:54 zveč.; prihod v Sp. Dravberg ob 4:09 pop. ali 9:40 zveč.

Iz Pliberka ob 5:48 pop.; prihod v Celovec ob 6:45 zvečer.

Udeležence iz Roža, Zilske in Kanalske doline opozarjamo, da storijo dobro, ako dojdejo že v soboto 30. majnika zvečer v Celovec. Ležišča bodo tukaj pripravljena. Istim se je podati s kolodvora v celovski „Delavski dom“ (Kosarnske ulice, št. 30, I. nadstropje), kjer se bo izvedelo vse potrebno. — Blagovoli se naj pa poprej iz posameznih krajev, iz katerih hoče kdo dobiti ležišče, potom dopisnice število istih naznaniti na naslov: „Slov. kršč.-soc. „Zveza“ za Koroško“ Celovec, Kosarnske ulice št. 30, I. nadstropje.

Politične vesti.

Nujnost predloga o povišanju števila brambovskih novincev sprejeta.

Vladna politika je dobila 13. t. m. v državnem zboru — pol-nezaušnico. Zakaj nujni predlog o povišanju števila brambovcv je bil sprejet le z večino dveh glasov. To je že skoro nezaušnica. Po daljši razpravi se je sprejela nujnost predloga z 280 proti 136 glasovom. Le trije poslanci bi se še naj bili odtegnili glasovanju, in imeli bi vladno krizo. Od slovenskih poslancev so se odtegnili glasovanju Grafenauer, štajerski poslanci „Slovenskega kluba“ in „Jugoslovenski klub“ izvemši Periča in Vukovića. Vlada je bila, kakor smo že zadnjič napovedali, odvisna tudi od glasov slovenskih poslancev. Koroški Slovenci in Slovenci sploh nimamo prav nobenega povoda, vlado podpirati. Čehi imajo drugo stališče, ker sedita v vladnem vozu dva ministra, ki bi morala odstopiti, kakor hitro bi se Čehi korporativno odtegnili glasovanju. „Slovenec“ je prinesel od kranjskega poslanca v „Slovenskem klubu“ v 111. številki sledečo izjavo: „V bodoči seji se bo klub bavil z vprašanjem, ali naj sploh še glasuje za vladne predloge, ako vlada ne zajezi nemške grabežljivosti proti Slovincem.“ Z ozirom na to izjavo nočemo o tej zadevi dalje razpravljati, ampak bomo čakali.

Jezikovni zakonski načrt za Dalmacijo.

Za Dalmacijo je narejen nov jezikovni zakonski načrt, ki ga je dalmatinsko namestništvo predložilo osrednji vladi v potrdilo. Po tem zakonskem načrtu bo uradni jezik v vseh državnih uradih hrvaški. Italijanske vloge se bodo reševale v italijanskem jeziku.

Nemški svobodomislec proti Slovincem.

Nemški svobodomiselniki poslanci s Koroškega, Štajerskega in Kranjskega so vročili ministrskemu predsedniku spomenico, v kateri naglašajo, da se nemško prebivalstvo zelo razburja, ker hočejo slovenski politiki uvesti slovenščino pri vseh uradih. Poudarjajo tudi, da morejo te slovenske „spletke“ povzročiti take razmere, kakor so se razvile na Češkem. Ministrski predsednik je odgovoril, da hoče posvetiti spomenici vso pozornost. Čudni ljudje ti le nemški politiki! Če se udeleži v Celovcu protestnega shoda par sto zagrizenih uradnikov, pa vidijo nemškonarodovci v tem že razburjenje prebivalstva. Nemško prebivalstvo po Koroškem ne kaže prav nič razburjenja.

Radovedni smo, kdaj bo Slovanom „pravični“ Beck začel obračati vso pozornost tudi na interpelacije slovenskih poslancev. Dobro umemo to zakrinkano početje nemških poslancev. Za druge dežele se napravljajo jezikovni načrti, ki so neizogibni. Nemški poslanci pa menijo, da je sedaj za nje najugodnejši čas, da zabranijo jezikovni zakon za alpske dežele. In res se ne motijo. Če dosežejo pri vladi kaj uspeha, preden stopi jezikovni zakon za druge dežele v veljavo, potem se bo za Slovence dalo težko kaj doseči. Slovenski poslanci na krov! Naj se opomni vlado, da niso v Avstriji samo Čehi, ampak da žive tam doli na jugu nekje tudi Slovenci, ki bi si tudi radi „želeli“ jezikovnega zakona. Opozarjamo na jezikovni zakonski načrt, ki ga je izdal svoje dni državni poslanec g. dr. Lavoslav Gregorec.

Marchetov ministrski stolček se maje.

Zaradi zadnjih dogodkov na vseučiliščih v Gradcu, Dunaju in Inomostu je sklical dr. Lueger klubovo sejo krščanskih socialcev, ki so se je udeležili tudi ministra dr. Ebenhoch in Gessmann in predsednik dr. Weisskirchner. Krščanski so-

cialci so zavzeli nasproti naučnemu ministru Marchetu zelo odločno stališče ter sklenili resolucijo, v kateri obsojajo dogodka na raznih vseučiliščih, zlasti pa hujskanje proti katoliški cerkvi. Odobravajo nastop poslanca Hagenhoferja in tovarišev nasproti graškim svobodomiselnim visokošolcem popolnoma in obsojajo zato napade na istega poslanca, ki so jih povzročili judi. Potegovali se bodo za vsestransko enakopravnost na vseučiliščih. Izrekajo tudi obžalovanje, da se je ministrstvo posvetovalo o vseučiliških zadevah izključno le s svobodomiselnimi Nemci, ne pa tudi s krščanskosocialnimi poslanci. Končno zavračajo najodločneje huda žaljenja kmetov od strani rektorjev dunajskega in graškega vseučilišča in zahtevajo od vlade, da se da žaljenim kmetom takoj zadoščenje. Če bi se to ne zgodilo, bodo glasovali proti naučnemu proračunu.

Dalmatinci proti Rauchu.

Dalmatinski Hrvatje so zborovali 17. t. m. v Dubrovniku pod milim nebom, da protestirajo proti Rauchovi vladi. Udeležba je bila ogromna.

Književnost.

Dr. Volčič, v Novem mestu (Kranjsko), je uredil ter dobivajo se pri njem in pri vseh knjigotržcih naslednje pravne knjige:

1. Civilnopravdni zakoni z obširnim slovenskim in hrvatskim stvarnim kazalom, obsegajoči XII in 909 strani. 1906. V platno vezana knjiga K 8.—

2. Odvetniška tarifa; določila o rabi hrvatskega in slovenskega jezika pred sodišči; sodne pristojbine, s stvarnim kazalom (20 tabel). 1906. Broširano K 1:80.

3. Zakoni o javnih knjigah, zemljiških itd. z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom v hrvatskem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošelj in vpisov. 1908. Knjiga v 2 delih, skup 619 strani. Mehko vezana knjiga K 5:60; popolno v platno vezana K 6.—

4. Vzglede predlogov, sklepov in vpisov za zemljiško knjigo; dotična kolkovna in vpisnina. Broš. 1 K.

5. Kolkovna in vpisnina pri zemljiški knjigi. Tabela na močnem papirju, obesek za na steno 60 vin.

Kaj je novega po svetu.

Velik požar v Žumberku na Kranjskem.

Dne 12. t. m. opoldne je začelo goreti v neki hiši vsled nepazljivosti pri kuhanju. Kmalu je bila vsa vas v ognju. Pihal je močen jug, vode pa je primanjkovalo. Zgorelo je 24 hišnih števil s 27 stanovanji in 113 gospodarskimi poslopji, uničen je ves živež in vse gospodarsko orodje. Živina ni zgorela, ker je bila na paši. Vsa škoda znaša okoli 152.000 K. Poslopja baje niso bila zavarovana. Beda ljudstva je silno velika.

Cerkev v Trsatu bodo povečali in prenovili ter bodo začeli z delom še to jesen.

Nov tarif na državnih železnicah stopi v veljavo dne 1. junija.

Družbi sv. Cirila in Metoda pošiljajte tudi sicer nerabni stari denar, ki leži po blagajnicah, skrinjah in kotih, dela pa napotje. Družba ga uporabi v korist slovenskih šol.

Družba sv. Cirila in Metoda naznanja tem potom, da se nahaja po širni domovini še mnogo nabiralnikov novih, zlasti pa starih, ki niso poslali še nobenih prispevkov. Nekateri stari nabiralniki vrše svoje delo že več let; ti imajo gotovo že cele kapitale! Nekateri nam pa tudi že niso poslali dva ali tri mesece ničesar. Prosimo vljudno, odprite jih in pošljite nam nabrane zneske.

Žalosten dogodek na Dunaju. O veliki revščini ljudi bi nam mogla pripovedovati velika svetovna mesta. Poleg največjega bogastva ni najti nikjer toliko uboštva nego v največjih mestih. O tem nam pričajo dnevna poročila iz velikih mest. Tudi na Dunaju se je pripetil 15. t. m. žalosten dogodek. Krojaškemu pomočniku Janezu Hittingerju je umrla pred šestimi tedni skrbna žena in mu zapustila tri nedorasle otroke. Mož se s pičlim zaslužkom ni mogel preživljati. Žaloval je za ženo in skrbeli so ga tudi otroci. Obupan je ustrelil svoje tri otroke in slednjič še sebe. Sosedje so slišali strele in so ulomili duri. Našli so Hittingerja in otroke vse krvave v postelji s prestreljenimi glavami. Eden deček je bil star deset let, drugi štiri leta; le šestletna Marija je bila pri zavesti in je bila ranjena na čelu. Prejšnje popoldne je šel Hittinger z otroki na pokopališče obiskat grob svoje žene. Na grobu se je bridko jokal in molil. Bil je potem tudi nekoliko potolažen, in nihče ni slutil kaj takega. Prepeljali so vse štiri v bol-

nišnico, kjer so oče in sinova še isti dan umrli. Hčerka se pa bo najbrž ozdravila.

Tuji izdelki. V gospodarsko zaostalih deželah se ponavadi inozemski izdelki cenijo više nego domači. V naši domovini pa se zavzemajo vedno bolj za domačo robo; k temu so mnogo pripomogli obrtniki, ki izdelujejo dobro, pristno blago. Schichtova tovarna na pr. izdeluje milo, kakor se v podobni popolnosti nikjer drugod ne dobiva. S Schichtovim milom se očisti vsako še tako obnošeno perilo prav z lahkoto; s 25.000 K zajamčena čistost tega mila jamči tudi, da perilu ne škoduje. „Schwan-milo“ je za fino perilo, volnena in svilnata sukna najboljša specialiteta na svetu.

Brezplačno! Brezplačno! Brezplačno!

Knjiga „Der Säugling“ od nekega zdravnika za otročje bolezni daje vsaki materi pojasnila, kako naj svoje ljubljence prav vzgaja, pravilno hrani in uspešno brani pred strašnimi poletnimi boleznimi, bruhanjem, drisko, črevesnim katarjem itd.

Prosi se dopisnico z naslovom R. Kufek, Dunaj III.

West Allis, Wiss. v Ameriki. Star „Mirov“ prijatelj nam piše: Ker me je Tomaž iz Gospa Svete podražil, se moram že zopet oglašiti. Torej nekaj zadnjih novic! Naša slovenska cerkev dozdana bo prej, nego bodo cenjeni bralci čitali te vrste. Blagoslovili jo bomo dne 24. majnika, kateri dan je obenem tudi patrocinj; cerkev se namreč imenuje: Marija, pomoč kristjanov. O slavnosti poročal bom pozneje. Za danes omenim le, da se bo pela latinska maša, strogo cecilijanska; proizvajal jo bo novoustanovljeni moški zbor, ki nas je že na velikonočno nedeljo razveseljeval z lepimi slovenskimi velikonočnicami. Kakor sem že poročal, stala bo cerkev z župniščem vred okroglih 120.000 kron, klopi stanejo posebej 5440 kron, križev pot za 2200 kron bo podaril neki župljan. Vkljub krizi je vendar še vse dobro napredovalo. Upajmo, da pridejo, ko bodo predsedniške volitve končane, zopet normalni časi. — Naš nadškof Messmer je odpotoval v Rim. Tri dni pred odhodom zbrali smo se pri njem župniki cele nadškofije, da smo se poslovili od njega za 4 mesece. Po nagovoru generalnega vikarja monsignorja Rainerja (Tirolca), ki mu je obenem izročil potnino v znesku 30.000 kron, katero svoto je nabrala duhovščina med seboj, nastal je prizor, ki bo ostal vsakemu v spominu. Nepričakovani velikonočni dar presenetil je nadškofa tako, da so mu solze zalile oči. V kratkih besedah izrazil je edino le željo, da naj duh složnosti in ljubezni vedno vlada med njim in duhovščino. Kratek „z Bogom“ in „na veselo svidenje!“ Segli smo si še ameriansko v roke in se ločili od ljubega — očeta. — Sedaj pa še nekoliko žalostnih novic! Pred 3 dnevi hoteli so ponoči ob 1. uri pognati v zrak tukajšnje tvornico za stroje, v kateri dela 8500 delavcev. Kaka beda bi bila nastala, lahko spozna vsakdo. A peklenski namen se je ponesrečil, ker so se avtomatični gasilni aparati pravočasno razleteli, ogenj zadržali, preden je došel do položenih bomb in dinamita. — Še bolj žalostna novica je pa sledeča: Rekel sem, da se gospodarska kriza tudi pri nas občuti. 17 letnega fanta Valentina Tratnika iz Gornjega grada gnala je v smrt. Dalje časa bil je že brez dela in — jela; v obupu je skočil pod vlak, da je bil takoj mrtev. Njegovi tovariši poskrbeli so mu za lep pogreb! Naj počiva v miru! — Kakšno je vreme, ste gotovo tudi radovedni. Sedaj še kurimo peči; to lahko še traja do konca majnika. Pri nas vreme sploh čudno menja. Pomladi ne poznamo; iz zime stopimo takoj v najhujše poletje, kateremu sledi lepa jesen, ki traja do Božiča. Zgled: Včeraj smo imeli zjutraj ob 7. uri 24 stopinj (Fahrenheit), malo dežja, čez eno uro je začelo snežiti; ko je bil pa večer, kazal je termometer 84°, tako, da je bila prava evropska vročina meseca julija. Kdor ni zdravih pljuč, mu podnebje ne ugaja, je preoster zrak. Kraško boro imamo skoro vsak dan. Kdor ne veruje, pa naj pride poskušat, samo sedaj ne, dokler smo še v krizi. Vsem znancem in rojakom pa prirsčne pozdrave!

Smešnice.

* Neki pridigar zapazi, da veliko ljudi med pridigo dremlje. Zato povzdigne močno svoj glas na prižnici in zavpije: „Gori, gori!“ Pri teh besedah se vzdramijo zaspanci, skočijo na noge in plahi vprašajo: „Kje, kje?“ — „V peklu“, odgovori pridigar „za vse tiste, ki spijo pri Božji službi!“

Podpirajte Ciril-Methodovo družbo.

Loterijske številke 16. majnika 1908:

Gradec 13 43 42 65 15
Dunaj 49 54 67 8 21

Tržne cene v Celovcu

14. majnika 1908 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	22	30	13	60
Rž	20	—	20	50	12	80
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	19	60	20	15	9	80
Oves	16	50	17	—	6	—
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	25	40	16	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	4	40	2	—
Seno, sladko	7	80	9	—	—	—
" kislo	6	—	7	80	—	—
Slama	5	—	6	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	22	—	24	—	—
Smetana, 1 "	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	2	40	2	60	—	—
Surovo maslo (putar) 1 "	2	40	3	20	—	—
Slanina (špeh), povoj, 1 "	1	80	1	90	—	—
" surova, 1 "	1	60	1	70	—	—
Svinjska mast 1 "	1	70	1	80	—	—
Jajca, 1 par	—	11	—	13	—	—
Piščeta, 1 "	2	40	2	80	—	—
Kopuni, 1 "	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	3	50	—	—
30 " " mehka, 1 "	2	80	3	—	—	—
Živina	Počrez	100 kilogramov		Prignalo	Prodalo	
	od do	žive vage	zaklana			
		od do	od do			
		v k r o n a h				
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—
" za vožnjo	382	—	—	—	5	2
Junci	280	—	—	—	1	1
Krave	160	400	—	—	41	14
Telice	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—
Praseti, plemena	14	40	—	—	232	116

Ceres-jedilna mast

je posebno lahko prebavljiva, prosta vsakih primeskov in nepotrebnih toščnih kislin, torej tudi najslabšem želodcu primerna. Imenitni jedilni pripomoček, zlasti za bolne na želodcu, rekonvalescente in otroke.

Kuharica

želi vstopiti v službo pri kakem župnišču. Natančneje pove iz prijaznosti uredništvo.

Novo zidana hiša z gostilno

je na prodaj. Pri hiši je novo zidan skedenj in nova kolnica ter ima posestvo 32 birnov posetve in 10 oralov gozda. Več pove **Janez Kučnik** v Tucah, pošta Žrelec pri Celovcu.

Sanatogen

Od več kot 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno priznan kot najuspešnejše krepilno in oživljajoče sredstvo.

**Krepi telo.
Jači živce.**

Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošure zastoj in poštine prosto po **Bauer in dr.**, Berlin SW 48. Glavno zastopstvo: **C. Brady**, Dunaj, I., Fleischmarkt 1.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice za Djekše,

ki se boče vršil v nedeljo, dne 24. majnika 1908, ob 3. uri popoldne v lastni hiši pri p. d. Kramerju na Djekšah.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju in odobrenje računskega zaključka za leto 1907.

2. Razdelitev čistega dobička.

3. Volitev novega odbora.

4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi načelstvo.

Hranilnica in posojilnica v Borovljah

uraduje vsako nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne v hiši št. 50.

Vloge se obrestujejo po 4%
Izposojila se dajejo proti plačilu 4³/₄% obresti.

Med tednom dajeta pojasnila ravnatelj posojilnice gosp. Ludovik Borovnik v Borovljah in tajnik gosp. Mihael Turk v Resnici.

Pozor! Pozor!
Slamnikarska zadruga v Mengšu

na Kranjskem
priporoča

svojo bogato zalogo moških, ženskih in otroških slamnikov.

Naročite čimprej, da se more naročilo pravočasno izvršiti.

Narodno podjetje! Solidna postrežba!

Ilustrovani ceniki franco in zastoj.

Vsakemu se na željo pošljejo vzorci slamnikov na ogled, ako se to želi.

Išče se zastopnik za Koroško.

Slovenci! Poslužujte se edine slovenske zadruge za slamnike!

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

**Na prodaj je
lepa kmetija**

v št. Petru na Vašinjah pri Velikovu na Koroškem. Poslopje je v dobrem stanju, hlevi obokani, okoli 80 hektarov sveta, posetve 80 birnov in velik, dober travnik; več pove **Tomaž Mihael** p. d. Glančnik pri št. Petru.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig,

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Janez Goleš

v Celovcu,

Paradeisergasse št. 20,

podobarska in pozlatarska delavnica za cerkvena dela

se v ljudo priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v izdelovanje, prenovljenje in pozlačenje oltarjev, prižnic, božjih grobov, okvirjev, svetih podob in tabernakljev po predpisu.

Za fino in trajno delo prevzame popolno jamstvo.

Kos vsaki konkurenci.

Priznано najcenejša slovenska tyrdka na Koroškem.

Največja trgovina te stroke:

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, zmerom najnovejše.

Največja zaloga tudi za prodajanje na debelo za trgovce še vedno po starih cenah, četudi se je blago podražilo. Za ženine in neveste zmerom najnovejše blago. Cene brez konkurence.

Vsi uslužbenci znajo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine, Celovec, vogel Kramerjeve ulice in Novi trg.

**Edino pristen je le
Thierry-jev balsam**

z zeleno varredovnica. Najmanjša pošiljatev 12¹/₂ ali 6¹/₄ ali patentirana družinska steklenica za potovanje K 5.—, Zavoj brezplačen.

Thierry-jevo centifolijsko mazilo.

Najmanjša pošiljatev 2 lončka K 3.00.— Zavoj brezplačen. Obe domači sredstvi sta povsod znani kot najboljši zoper tisehanje v želodcu, gorečico, krče, kašelj, zasilenje, vnetja, ranitve, rane itd.

Naročila ali denarne pošiljatev se naj naslavljajo na: **Lekarnar A. Thierry** v Pregradi pri Rogaški Slatini. Zaloge skoro v vseh lekarnah.

2—4 krone vsakdanjega, stalnega, neodvisnega, lahkega in prijetnega

zaslужka.

Brezskrbno delo na lastnem domu.

Iščejo se osebe obojega spola za izdelovanje nogavic za naše podjetje. Ni treba nobenega predhodnega znanja. Pouk zastoj. Stanovališče postranska reč. Dobra postrežba. Za razprodajo Vaših izdelkov skrbimo sami.

Zahtevajte prospekt.

F. Schöndorfer, Gradec, Volksgartenstr. 12—43.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2,000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4¹/₂%

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spiljetu.

Turske srečke. Sest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.